

OD ISTE AUTORKE

ZAŠTO PSUJEM
MUŠKARAC U GRLU
UHO, GRLO, NOŽ
DABOGDA TE MAJKA RODILA

KOSTURI OKRUGA MEDISON

VEDRANA RUDAN

■ Laguna ■

Sadržaj

Meril nije iskočila	19
Tečaj za informatiku za ljude u zlatnim godinama	22
Pripreme za dan kada će svirati gospodin u crnom.	25
Doživotni ugovor i lešinarski ugovor	31
Još o pripremama za dan kad će svirati čovjek u crnom . .	39
Migrena	43
Kako sam upoznala svoga Lovru	48
Koljeno.	50
Zašto sam nesretna	55
Ruke	58
A što me u životu veselilo	63
Noge	65
A što se stvarno dogodilo	75
Stopalo.	79
A što je bilo dalje	87
Kuk	93
Ali to nije sve	103

Hormonalne tegobe	107
Depresija	119
Migrena	125
Dva tepiha i jedno koljeno	129
Migrena	142
Šta će ljudi reći	147
Depresija	156
Hormonalne tegobe	160
Migrena	169
A što je bilo na kraju	185

Ana moja, ovo čitaš a mene više nema. Da li ti nedostajem? Ne bih ti pisala da moram lupati po mašini. S kompjuterom je sve hiljadu puta lakše. Godinama sam radila u uredu. Lupaš, lupaš, pa izvučeš, pa uvučeš, pa ispraviš malenim kistom, lupaš, lupaš... I tako do penzije. Kćeri, želim ti poslje smrti reći neke stvari koje nisam mogla za života. Tvoj otac misli da je jako bolestan, stalno govorí o smrti i gdje će mu prosuti pepeo i kako se moramo zaštítiti od tebe i Tonija jer su današnja djeca krvoločne zvijeri. „Kad umrem“, rekao mi je prošli tjedan, „ostat ćeš bez kuće i kućišta, izbacit će te na cestu.“ Ja u to ne vjerujem, ali on mi stalno spominje neku advokaticu na Korzu koja ljudima daje dobre savjete kako se obraniti od vlastite djece i preživjeti ostatak života daleko od njihovih očnjaka. Dra- ga Ana, ja te volim i ne vjerujem da bi me izbacila iz kuće kad ti umre otac, ali ne bih bila tako mirna da nemam rezervni položaj. Moja pokojna mama uvijek mi je govorila ono što je njoj govorila njen pokojna mama. „Žena

je slobodna ako ima ključ svoje gajbe, samo ti ključ daje mir blaženi kad ti s mužem život postane nepodnošljiv. A svi su muškarci nepodnošljivi.“ Moja mama se nije nikad razvela i ja ne znam kakvi su bili njeni odnosi s tvojim djedom, on je, poput tvoga oca, bio pomorac pa sam ga rijetko vidala. Ni tvoj otac nije često bio doma, ali to znaš. Kad je tvoja nona umrla, ostavila mi je stančić pokraj pravoslavne crkve, pedesetak kvadrata, taj je stan njoj ostavila njeni mama. Tvoje oči o tome nisam nikad govorila jer je to bila volja moje pokojne majke. „Šuti, ako sazna tražit će da ga prodaš i da dobiveni novac uložite u gradnju velike konobe ili boćališta. Kad dođe s broda, stalno će vam se pred kućom motati pijanci bez dinara u džepu, a pomorci se, kad su na kraju, vole praviti važni. Čuvaj stan i čuvaj novac. Ako rodiš, djeci daj uvek manje nego možeš i ne reci im koliko imaš. Njima nikad nije dosta. Djeca su krpelji. Pod stare dane ostat ćeš sama. Ako budeš i bez novaca, umrijet ćeš kao šugava mačka.“ Tako ja danas imam četrdeset hiljada eura, zakopala sam ih u vrtu, u čeličnoj kutiji. Ne vjerujem bankama. Napisat ću oporučku u kojoj ću točno nacrtati gdje je kutija, ako sve ne potrošim, a oporučku ću ostaviti kod one dobre odvokatice koja radi na Korzu i pomaže starcima da se obrane od svoje djece. Tvoj je otac jako depresivan i hipohondričan i stalno govorio o smrti, pogrebima, što će mu trubiti gospodin u crnom koji je kod nas trenutno u modi, trubit će mu „Karoca gre, neka gre“. Volim Olivera, ali mi nije jasno kako normalan čovjek četrdeset godina može pjesmom zazivati galeba koji nikako da sleti. I šta će mu galeb? I još se nečemu čudim. Zašto pjevač, a nije kruha gladan, reklamira onaj jeftini lanac marketa koji toliko voli tvoj otac

umjesto da reklamira Billu. Meni se ona najviše sviđa, tamo imaju krasne salate, ali u Billu ne smijem ući jer je skupa. Neću se miješati, neka tvoje oči na grobu svira tko hoće i što god on poželi, mene tada ionako neće biti među živima. Nervira me to stalno organiziranje naših pogreba zato jer sam ja puna života. Nikad mi nije bilo ljepše. To zašto mi nikad nije bilo ljepše, o tome kasnije, a sve ovo što ti pišem stavit ću u kuvertu i ostaviti kod one ženske na Korzu. Kad ovo pročitaš, možda ćeš plakati a možda i nećeš. Tata govorio da ni ti ni Toni za nama nećete suz u pustiti jer imamo lijepu kuću i da vi jedva čekate da otegnemo papke. A to nije istina. Ti imaš svoj veliki stan koji smo ti pomogli kupiti prije nego si se prvi puta udala. Tvoj je otac bio protiv toga. „Šta će djevojci stan a mi živimo u velikoj kući?“ Ja sam rekla: „Žena je slobodna samo ako ima svoj ključ i svoj krov, ako se danas-sutra uda pa rastane, da ima kamo pobjeći, da ima svoj kut u kome će lizati rane.“ „Zašto bi se rastala, ti sve crno gledaš, ima mesta kod nas, možemo dignuti kredit“, nekad krediti nisu bili ono što su danas, „mogli bismo pred kućom pod zemljom sagraditi veliku konobu, a onda na njoj podignuti kćeri garsonijeru, da nam bude na oku, ako krene landrati da je malo zauzdamo, najviše na svjetlu mrzim razvedene žene latalice, kuje puštene sa lanca. Bolje da taj novac potrošimo na gradnju boćališta da ti ne bude dosadno kad ja budem na brodu.“ Tvoj je otac čitav život svoje planove umatao u moje potrebe, ali ja nisam bila budala, i jako je bilo ružno nazvati te „kujom puštenom sa lanca“. Inače te jako voli, samo je protiv rastava. „Neću konobu, neću boćalište, neću da mi se oko kuće okupljaju pijanci dok si ti na brodu.“ Složio se. Zato danas imaš krasan, veliki stan.

Sjećaš se kako ti je dobro došao kad si otišla od prvog muža i sklonila se u njemu s budućim drugim mužem? Rastava, a traume nigrdje. To je moja nona željela mojoj mami, to je moja mama željela meni, to sam ja željela tebi. To ja želim sebi iako imam sedamdeset. Želim, želim, želim više od svega prije smrti otići iz kuće u kojoj živimo tvoj otac i ja, ući u svoj stan pokraj pravoslavne crkve, tamo je najljepši pogled na more, gledati u more, svakoga dana u svojoj bravi vrtjeti svoj ključ i živjeti svoj život. Znam da mi se želja neće ostvariti jer su svi u porodici moga muža dugovječni a angina pektoris danas nije ono što je nekad bila. Pa ipak, kad god tvoj otac i ja sjedimo na onoj terasi pokrivenoj glicinijom, govori mi isto: „Kad umrem, a neću dugo, imam samo jednu želju...“ Pa stane i pogleda me, ali ja mu ne vidim oči jer mu naočale imaju fotosenzibilna stakla. „Znaš na što mislim.“ Nikad ne zaurlam: „Znam na što misliš, dosadan si kao kiša, sve na ovome svijetu dala bih da sam sad u kafiću 'Cukarikafe' za koji ti i ne znaš da postoji i da me Lovro drži za ruku.“ To ne bi bilo pristojno, ni urlati ni reći mu da se Lovro i ja volimo zato jer smo tvoj otac i ja starci a starci ne razgovaraju o ljubavi. Oni govore o posljednjim željama, advokatima, nitroglycerinu, trubačima i gdje bi voljeli da im se prospe pepeo. Ali, što je danas starost? Sinoć sam bila na koncertu Toma Džonsa u Zagrebu. Stariji je od mene, ne trči binom poput Mika Džegera koji također ima neku godinu ali kakav glas... Kakav glas! Čovjek pjeva bolje nego ikad. Uostalom, naša najveća teoretičarka seksa Žuži Jelinek ima devedeset i šest godina i tvrdi kako sa svojim mužem, sucem u miru, ima spolne odnose bar jednom tjedno. Ako ponekad kleći, a vjerojatno kleći, pitam se pitam tko je diže kad sucu u miru

obavi ono što tvrdi da obavlja? Urednice Glorije? Očito, sedamdesete su danas ono što su nekad bile četrdesete, ako nisi na umoru, ako te ne bole leđa i ako nisi u krevetu sa vlastitim suprugom. Zato, kad tvoj otac krene razgovarati o pogrebu, uvijek šutim i čekam. Tako on gleda u vrt i govori: „Zapamti, hoću 'Karoca gre, neka gre' i trubu. Neću da mi tvoj zbor pjeva iako bi bilo badave i neću da mi ti pjevaš jer bi to bilo neprimjereno. Ne tražim od tebe puno, prospi pepeo u naš vrt, samo hoću da mi pepeo prospes u naš vrt, tamo gdje sam posadio šipke.“ Ana, ti znaš da u vrtu imamo sedam stabala šipaka. I svi volimo nar. Ne volim razgovore o pogrebima. Oko nas stalno neko umire. Bar dva puta tjedno slušamo trubu, zbor ili klapu. Klapa su najskuplje, one za „Da te mogu pismon zvati“ naplaćuju od 1400 do 2000 kuna. Najjeftiniji su zborovi, oni pjevaju badave, ali ih nakon pogreba moraš nahraniti pa ti dođe na isto. Kad tako krene tužno gledati u šipke i spominjati 'Karocu' i trubu, ja mu uvijek kažem isto: „Ive, moju urnu položite u Opatiji, zato smo i kupili pola kvadratnog metra, gospodin iz poduzeća 'Uvela ruža' lijepo nam je rekao: 'Ovdje vas može počivati deset, ako nekoliko vas istresu u istu padelu i pedeset', zašto sada inzistiraš na prosipanju pepela u vrtu? To je zakonom zabranjeno.“ Pravi razlog mu nisam rekla. Svi volimo jesti nar, i ti i naš Toni i tvoj bivši muž i tvoj sadašnji muž... Ne bi bilo lijepo da samo zato jer je tvoj otac sebičan svi mi odustanemo od jedenja nara ili svake kasne jeseni progutamo komadić muža, oca, nonića, bivšeg punca i punca. Ne govorim mu o tome, a zašto i bih? Ako umre prije mene, njegovu čuurnu staviti u nišu u Opatiji, ako ja umrem prije njega, mene nećete grickati i gutati ni ti, ni naš Toni, ni tvoj

bivši muž, ni tvoj drugi muž jer mene u prahu u vrtu biti neće. Ne znam što bih sa životom da nemam Lovre a on ne zna što bi sa svojim životom da nema mene. Htjela bih svima reći, čak i tvome ocu, da sam najzad, u svojoj sedamdesetoj, sretna žena, ali to nitko ne bi dobro primio. Ni vi, moji najmiliji, ni prijateljice. One nešto mlađe razmišljaju samo kako doći na listu i staviti preko socijalnoga plasticno koljeno ili kukove, one starije misle da je glavno da si koliko-toliko živ, o zdravlju i ne govore. Da kažem to tvome ocu on bi Lovru ubio. Strašno je ljubomoran čovjek. I škrt. Kad kupim cipele, uvijek kažem da si mi ih ti poklonila, pa ipak se izdere: „Zašto ti nije dala za struju, nisi jebena stonoga.“ Nikad me nije pogladio po ruci ni po bolesnim koljenima, poljubio u vrat, rekao, ljubavi moja... A Lovro mi to sve radi. Lovro to meni nikad ne bi radio da mu je Anka zdrava, ali Anka nije zdrava. Nepokretna leži već deset godina, nitko ne zna da li je pri sebi ili nije. Lovro i njena sestra, koja s njima živi, okreću je i danju i noću da ne dobije dekubitus, jedino zadovoljstvo u životu mu je pjevanje u zboru. Tvoj otac misli da u zboru pjevaju samo „pederi“. Naravno da nam je žao Anke. Nismo beščutni. Ja svako toliko kažem Lovri: „Jadna naša Anka“, a onda se tužno poljubimo. Lovro je nježan čovjek i nikad nismo išli dalje od poljupca, da je nešto i pokušao ja više nikad s njim ne bih imala posla jer je meni stupanja u intimne odnose navrh glave. Dosta mi ih je za tri života. Tvoj otac je i dan-danas, iako u sedamdeset i šestoj, opsjednut intimirnim odnosima. Tako je bilo čitav život. Kad bi se iskrcao sa broda i ušao u kuću, ako tebe ne bi bilo doma, otkopčao bi šlic i rekao mi da mu ga odmah malo olakšam jer je bio na brodu osam mjeseci. Ja bih onda morala kleknuti, koje

god bilo doba dana ili noći, i onda mu ga... On bi stenjačao, pa opet stenjačao, pa opet stenjačao, pa opet stenjačao i baš ga je bilo briga što se guma iz vešmašine izvukla iz kade, a ja sam koljena močila u prljavoj sapunici dok je on stenjačao i stenjačao. A onda bi zaurlao: „Doolaaaziiim“, kao da je tko zna gdje bio, kao da se nakon pet godina ratovanja vratio gluhoj ženi. Ja sam morala progutati njegov doolaazaak iako to nisam voljela, ali sam imala na umu da moj Ive tuče more i kako će mi biti lijepo kad opet krene na brod. „Priznaj, bilo je dobro, a?“ „Bilo je krasno“, uvijek bih rekla. I onda kad se ona guma izvukla, rekla sam da je bilo krasno i prekrasno. „Uživaj, na ovakav komad se teško naleti.“ To je bilo ružno. Ja nikad nisam bila supruža koja je nalijetala na spolne organe drugih muškaraca, nisam ih ni mogla usporediti, a da budem iskrena, nikad mi do toga i nije bilo stalo jer sam mislila da su svi muškarci i svi komadi i sva klečanja ista. Zato bih uvijek tvome ocu rekla: „Ive, Ive, ti me vrijeđaš. Ja nikad neću naletjeti ni na veći ni na manji ni na drugi komad. Ti si mi jedini muškarac u životu i tako će ostati.“ Tako nije ostalo iako ja Lovrin komad nikad nisam vidjela, ali ja mislim da je ljubav jedno a klečanje i naporno dudlanje nešto sasvim drugo. U životu mene i tvoga oca sve se promijenilo kad se ono dogodilo. Ovo o čemu pišem, razgovore o ljubavi i debljini i duljini muških spolnih organa tvoj smo otac i ja vodili prije onoga o čemu ću možda pisati, a možda i neću. Ti znaš, ja nisam depresivna i ne bojam se smrti, pogledaj novine, tamo najstariji mrtvac ima četrdeset. Žilava sam i sretna, nadam se da ću potegnuti još barem dvadeset. Moja je majka umrla u devedeset i drugoj. Hvala bogu. Pred kraj života postala je naporna žena opsjednuta

hranom. Vozili smo je na groblje, bio je Dan mrtvih, željela je položiti cvijeće na noničev grob. Tvoj se otac cijelim putem ljutio zašto idemo na groblje baš na Dan mrtvih kad su krizanteme najsukplje, govorio je kako su ljudi ovce, bili su ovce i ostat će ovce. Baš mrvace briga za cvijeće i tko će im ga i kada položiti na grob. Na tržnici sam kupila buket najjeftinijih krizantema, tamnocrvenih, djelovale su raščupano i bile su napola uvele. „Kad si mrtav si mrtav i jebeš glupe običaje, na groblje možemo i za deset dana, onda ćeš za cijenu jedne krizanteme moći kupiti deset. Zašto se čitav život razbacuješ novcem, da si, poput mene, godinama more tukla...“ Ali tvoja nona bila je Primorka, opsjednuta mišljenjem drugih ljudi, tvoj otac s njom nije mogao izaći na kraj onako kako čitav život izlazi sa mnom. Kad smo se vozili prema groblju, vidjela je kako se na ražnju, uz sam rub ceste, vrti prase. „Stani!“ Otac je naglo zakočio, naravno da smo bili vezani. „Mama“, rekla sam, „ne možeš sada prasca jesti, upravo smo ručali. Doktor ti je rekao da si predebela i da smiješ jesti samo laganu hranu, žurimo na groblje...“ Ona je već otvarala vrata i krenula prema stpenicama koje su vodile do gostionice, zvala se „Kod Mirande“. Prisjela nam je svima ta gostionica. Pogreb tvoje none bio je prava noćna mora. Organizirali smo ga u osam ujutro i bilo je jako malo ljudi jer nismo u novine stavili osmrtnicu. Nona je bila borac četrdeset i četvrte i željela je da joj na grobu sviraju „Konjuh planinom“. „Konjuh“ se svira samo ujutro, dakle van radnog vremena pogrebnika i trubača i pjevača, zato se sve plaća duplo. A borci onoga rata se pokapaju uz Konjuh samo ujutro zato da im ne bi netko bacio kamen na ljes ili nekome iz povorke izbio komunjarsko oko. Otac je bio strašno ljut na nonu,

ali sam ja rekla da je ona za „Konjuh“ ostavila novac i da će se „Konjuh pjevati“. Klapa je pjevala. Stigli su do Konjuh stenje, ruši se kamenje pa su ponovili, Konjuh stenje, ruši se kamenje, pa opet Konjuh stenje, ruši se kamenje, pa Konjuh stenje... A onda su stali pa krenuli pjevati „Majvej“ od pokojnoga Frenka Sinatre. I završili su s „Majvejom“. Kad su nonu spustili u zemlju i kad sam ja u grob bacila bijelu ružu, tvoj je otac prišao pjevačima koji su stajali sa strane. Prije pogreba mi je rekao: „Ne dam im ni centa unaprijed, što ako budu pijani pa ostanu doma?“ Zato su stajali desetak metara dalje, pokraj čempresa, i čekali isplatu. Ljudi su se razišli jer im je netko rekao da nakon pogreba nećemo svratiti u „Mirandu“. Otac se derao poput luđaka: „Jeben van mater, jeben van krv Isusovu, ako smo naručili ‘Konjuha’ onda ste morali kantat ‘Konjuha’.“ Tvoj otac uvijek psuje na čakavskom. „Ča j bilo tako teško pokle Konjuh stenje, ruši se kamenje dodat, a na vrh planine, zastava se vije, crvena od krvi proletera, ale od krvi proleterske ili tako nekako... Za ki vas kurac judi plaćaju ako ne znate tekst...“ „Gospodine“, rekao je jedan dečko, vjerojatno šef klape, „oprostite, ‘Konjuh’ se rijetko naručuje, ni ‘Majveju’ ništa ne fali...“ „San ja ča rekal, san ja rekal da ‘Majveju’ neč fali, niki ni rekal da ‘Majveju’ neč fali, da smo oteli ‘Majvej’ onda bimo ga bili naručili. Da smo otešli ‘Majvej’ vi bite ga revali va normalnu uru po normalnoj tarife, jeben van mater bezobraznu. Sada se brižna ženska va grobe vrti, jeben van krvavi pupak...“ Bilo je strašno. Tako urlati na groblju dok je nona još topla u grobu ležala. „Neću van platit duplo, jebite se vi i Frenk Sinatra!“ „Ali, gospodine...“ „Nema tu gospodine, još ču vas prijavit, tulite po cimitereh na crno, ne poštujete zadnje voji, dajte

mi račun, kade mi je račun...“ Dao im je sto kuna. Oči su mi od srama padale. Srećom i ti i Igor ste bili na putu a Toni ništa nije primijetio, rekao je da je ’Majvej’ „super“. „Super“, kao da govori o tenisicama a ne o pjesmi koju su na grobu pjevali mojoj majčici. Lopine. Nona je sama sebi odabrala haljinu u kojoj smo je zakopali, potkošulju, grudnjak godinama nije nosila jer nismo mogli naći njen broj, debele, crne hulahopke, zarezala ih je da joj mogu pokriti trbuh i da je ne bi žuljale, crne tenisice i crne rukavice da joj se ne vide ruke osute tamnim pjegama. Pišem o noni-nom pogrebu a preskočila sam smrt. Nona se valjala prema stepenicama one ostarije, dok smo se mi odvezali već je letjela niz njih. Došla je hitna, ali već je bilo kasno. Tvoju je nonu ubio prasac na ražnju. Znam kako sam se tada osjećala, ali to neću napisati jer ne bi bilo ni lijepo ni prijestojno. Tako sam ostala bez mame. U velikoj kući. Samo tata i ja.

Meril nije iskočila

Draga Ana. Svi govore kako je hrvatsko društvo „staro društvo“, dvije trećine Hrvata starije je od šezdeset i pet, djevojke žele navući vjenčanicu, slikati se na terasi opatiskog hotela „Kvarner“, fotograf im među usne prije nego se poljube uvali zalazak sunca, pa se rastanu, djeca im nisu nakraj pameti. Hrvatska je zemlja staraca a njima treba pomoći da svoje „zlatne godine“ provedu „kreativno“. Mi u „zlatnim godinama“ možemo čekati smrt na tisuću načina. Lagano pješačiti sa sebi sličnima, lagano vježbati sa sebi sličnima, pjevati u crkvenim i ostalim zborovima, učiti strane jezike, odlaziti na tečajeve plesa ako smo pokretni ili na tečajeve informatike. Većinu tih akcija organiziraju udruge koje dobivaju novac iz fondova Evropske unije. Da li ti mladi baš svaku kunu potroše na organiziranje našeg praznog hoda, ne znam a nije me ni briga. Neka nešto na nama zarade. Ja sam se odlučila za pjevanje i učenje informatike. Ana, nikad ti nisam rekla zašto. Za pjevanje zato jer imam krasan glas i zato da

tamo nađem prijatelja koji bi mi pomogao da podnesem tvoga oca s kojim živim samo zato jer imamo tebe, unuka, zajedničku kuću i susjede. Za tečaj informatike? Zato jer tvoj otac za to nije pokazivao nikakav interes. Kompjuter, stari, sjećaš se, ti si mi poklonila. Nadala sam se da će uz njegovu pomoć moći istovremeno biti u prostoru s tvojim ocem i potpuno sama. Eto, zato ti ovo čitaš. Ispocetka nije bilo jednostavno, daleko od toga da sam ja danas nekakva kompjuterašica. Mlatim s dva prsta po tastaturi iako sam nekad pisala s deset prstiju. Toni mi se smije, preciznije, ruga, ali meni je jedino bitno da ti saznaš istinu o mom životu. A moj je život kao život Meril iz filma „Mostovi okruga Medison“. I ja sam našla svoga Klinta, o tome će nešto kasnije, ni ja nisam ostavila tvoga oca jer žena u sedamdesetoj, ako ostavi muža u sedamdeset i šestoj, onda o njoj piše u novinama i svi žale njenog muža, a za ženu kažu da je stara kurvetina i još joj provjeravaju poslovnu sposobnost. A kad muž u sedamdeset i šestoj ostavi ženu u sedamdesetoj i oženi ženu u dvadeset i osmoj, onda se njemu ništa ne provjerava jer su bogati muškarci provjereni poslovno sposobni. U novinama uvijek piše da su se zaljubili, njemu se kod nje najviše svida njena pamet a ona se u njega zaljubila jer je zreo muškarac i odličan u krevetu. Nitko novac ne spominje. Doduše, ni svim muškarcima nije lako. Nema šanse da umirovljeni sedamdesetogodišnji vozač lokalnog autobusa oženi curu u dvadeset i petoj. I o tome bi novine odmah pisale, ali se to još nikad i nigdje nije dogodilo. Da takvih slučajeva ima, testirali bi poslovnu sposobnost djevojke i sigurno bi joj je oduzeli a nju smjestili u ustanovu zatvorenoga tipa. Zapamti, kćeri, mi žene moramo biti oprezne u svim godinama. Kad smo

zaljubljene, posebno. Zato sirota Meril nije iskočila iz auta i otrčala Klintu. Sve joj se ovo motalo po glavi, nije čudo da je ostala u onom kamionu. Ali je zato u miru i tišini, dok bi djeca i muž spavali, pisala priču o svom životu ovako kako ja pišem o svom. Tebi će biti drago kad ovo budeš čitala. Nitko za moju priču ne zna iako živimo u malom gradu a i pjevamo u malom zboru. Kćeri moja, mrtva ti sretna poručujem, više mi vrijedi jedan dodir Lovrine ruke nego sto godina života sa tvojim ocem. Kad me pogleda, kad svojim dlanom poklopi moj, kad u kafiću „Cukarikafe“ gledamo vodu iz vodoskoka, dječicu kako šaraju po ploči, mlade majke s bebama u rukama, pomislim da je život tek pred nama, a debele, tamnoplave žile na našim rukama baš mi ništa ne poručuju. Ja sam kukavica, kukavica i kukavica. U kamionu sam, ali sam ipak bolje prošla od Meril. Imam i Klinta i muža iako je to jako naporno. Tvoj otac mi, bilo bi mi strašno neugodno reći ti to oči u oči, i dan-danas jednom u tri mjeseca zna narediti da kleknem, pa otkopča šlic, ja i dan-danas obavim što moram. Lovri to ne bih ni mrtva priznala, ali to je život. Možda vi mlađe žene klečite rjeđe, možda ti nikad nisi kleknula. Kćeri moja, ništa o tebi ne znam.